

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktika Teológia
1.4 Szakterület	római katolikus teológia (vallástanár)
1.5 Képzési szint	alap
1.6 Szak / Képesítés	római katolikus didaktikus teológia (vallástanár)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Ószövetség exegézis						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Zamfir Korinna						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Zamfir Korinna						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6 Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező – alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					44
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					17
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					38
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					119
3.8 A félév össz-óraszama					175
3.9 Kreditszám					7

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Az Ószövetség kánonjának, korának, könyveinek általános ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Táblával és vetítővel felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Táblával és vetítővel felszerelt terem; BibleWorks software-rel felszerelt számítógépek az informatika laborban; intézeti könyvtár

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> az ószövetségi könyvekkel kapcsolatos alapismeretek alkalmazása konkrét szövegeken a bibliai hermeneutika elveinek és szabályainak ismerete és alkalmazása az exegézis történetkritikai és főbb szinkron módszereinek elsajátítása az egyes ószövetségi szövegek történetkritikai elemzése
-----------------------------	---

Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • az Ószövetség teológiáinak alapfokú megismerése • az újszövetségi exegézis alapjainak megértése • a szisztematikus teológia bibliai alapjainak elsajátítása
------------------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az Ószövetség könyveinek, szövegeinek értelmezési képessége
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az Ószövetség történetkritikai exegézisének elsajátítása • Az Ószövetség kulcsszövegei mondanivalójának ismerete • Az Újszövetség, illetve a szisztematikus teológia ószövetségi alapjainak megértése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A hermeneutika és az exegézis fogalma. A szentírásmagyarázat történetének áttekintése. A történetkritikai exegézis. A szinkron szövegvizsgálat lényege, sajátosságai, formái.	előadás	Jegyzet, 5-10; IBC, 39–150; JBK III, 1156-1162
2. A retorikai elemzés. A narratív elemzés. A kánonkritika. A zsidó értelmezési hagyomány.	előadás	Jegyzet, 11-16; IBC, 322–335; NJBC, 1123–1129; 1146–1165
3. Hatástörténeti vizsgálat. A felszabadítás teológia szentírásmagyarázata. A feminista exegézis. A fundamentalista olvasat.	előadás	Jegyzet, 11-16; IBC, 322–335; NJBC, 1123–1129; 1146–1165
4. A teremtéstörténetek műfaja, vallástörténeti háttere. Ter 1,1–2,4a	előadás	Jegyzet, 17-26; G. von Rad, Genesi, 84-96; NJBC, 8-43; IBC, 400–420
5. Ter 2,4b–3,24	előadás	Jegyzet, 27-38; NJBC, 8-43; IBC, 400–420
6. A pátriárkatörténetek keletkezése, műfaja. Ter 12; 15,1-20; 18.	előadás	Rózsa, <i>Pátriárkatörténetek</i> , 3-45; Jegyzet, 39–56; NJBC, 8-43; IBC, 422–430
7. Kiv 3,1–4,17	előadás	Jegyzet, 57-64; NJBC, 44-50; IBC, 448-468
8. Iz 6,1-13; 7,1-25; Iz 8,23 – 9,6; 11,1-16	előadás	Jegyzet, 65-72; NJBC, 229-248; IBC, 1037–1041
9. Az Ebed Jahve énekek. Iz 42,1-9; 52,13 – 53,12..	előadás	RÓZSA, <i>Üdvösségközvetítők</i> , 229–287; NJBC, 329–348; IBC, 1052-1056
10. Jer 1,1-19. Jer 20,7-18. Jer 31,31-34	előadás	Jegyzet, 73-81; NJBC, 265–280; IBC, 1062–1092
11. Ez 1,1–3,27	előadás	Jegyzet, 81-88; NJBC, 305–310; IBC, 1114–1122
12. Zsolt 22; 104.	előadás	Jegyzet, 95–110; NJBC, 523–540; IBC, 855-858; 902-903; LACOCQUE, RICOEUR, 247-304; HIEKE, <i>Mérleg</i> , 4/1999, 373-391

13. Péld 8,22 - 9,6; Bölcs 7,22–8,1; Sir 24,1-31	előadás	Jegyzet, 111–119; NJBC, 453–461; IBC, 926–927; NJBC, 496–506; IBC, 1002–1003; NJBC, 510–522; IBC, 976–977
14. Az Ószövetség messiásképe. Fontosabb messiási jövendölések	előadás	Jegyzet, 120-128; RÓZSA, <i>Üdvösségközvetítők</i> , 5-228; NJBC, 229-248; IBC, 1037–1041
<p>Könyvészet <i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003. <i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások).</p> <p>Jegyzet: ZAMFIR Korinna, <i>Ószövetségi exegézis</i>, Kolozsvár, 2008.</p> <p>BENYIK György, <i>Ószövetségi exegézis. Teremtés és Kivonulás könyve</i> (jegyzet), BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., <i>The New Jerome Biblical Commentary</i>, Avon, 1992 (magyar fordítás: <i>Jeromos Bibliakommentár</i> I–III szerk. Thorday A., Budapest, 2002-2003. RÓZSA Huba, <i>Az Ószövetség keletkezése</i> I-II, Budapest, 1995-1996. RÓZSA Huba, <i>A Genesis könyve</i> 1-2, Budapest, 2002, 2003. RÓZSA Huba, <i>Ószövetségi egzegézis (Pátriárkák)</i>, Budapest, é.n. RÓZSA Huba, <i>Üdvösségközvetítők az Ószövetségben I-II.</i>, Budapest, 2001. SKA, J. L., <i>Introduzione alla lettura del Pentateuco. Chiavi per l'interpretazione dei primi cinque libri della Bibbia</i>, Roma, 1998. ZENGER, E., <i>Einleitung in das Alte Testament</i>, Stuttgart, 2010.</p>		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A vízözöntörténet (Ter 6,1–9,17)	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
2. Ábrahám hite (Ter 22,1-19).	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
3. A Sínai hegyi szövetség: Kiv 19,1–20,21; MTörv 5,1-22; Kiv 24,1-18; MTörv 6,1-9.	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
4. Sámuel születése és meghívása (1Sám 1,1-28; 3,1-21). A gyermek, akit Isten ajándékkul ad, a kiválasztás és a meghívás motívuma	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
5. Sámuel és Saul (1Sám 8,1–10,27) A királyság kezdeteiről szóló hagyományok. A királyság politikai és vallási jelentősége.	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
6. Dávid megkíméli Sault (1Sám 24,1-23; 26,1-25). Dávid alakja. Az Úr fölmentje.	diákok előadása,	Részletes bibliográfia a

	kérdések megvitatása	szeminárium jegyzékben
7. Ígélet Dávidnak (2Sám 7,1-29). A dávidi királyság és a messianizmus.	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
8. Illés és a cáreptai özvegyasszony (1Kir 17,8-24). Illés a Hóreb hegyen (1Kir 19,1-13).	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
9. Üdvösségprófécia Deutero-Izajásnál (Iz 40,1-11; 43,1-7; 49,14-26; 54,1-55,5). A szabadulás képei. Istenkép.	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
10. Isten dicsérete (Zsolt 8; Zsolt 139).	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
11. Hallel zsoltárok (Zsolt 113-114; Zsolt 115-118).	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
12. Az Istennel való kapcsolat a panaszszoltárokból (Zsolt 69; 88; 44).	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
13. A házasságszimbólum a prófétai irodalomban (Óz 1,2-9; 2,4-3,5; Jer 3,1-13; Ez 16,1-43.60-63).	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
14. Tóbiás könyvének tanítása.	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
Könyvészet		
<p><i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003. <i>BibleWorks for Windows</i>, Bushell, Michael S., Michael D. Tan, Glenn L. Weaver (eds.), CD-Rom, Version 7.0.012g, Norfolk, VA: BibleWorks, 2006 (a karon hozzáférhető). <i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások).</p> <p>HAAG, H. (szerk.), <i>Biblikai lexikon</i>, Budapest, 1989. LÉON-DUFOUR, X. (szerk.), <i>Biblikus teológiai szótár</i>, Budapest, 1986.</p> <p>BENYIK Gy. (szerk.), Szegedi biblikus konferencia kötetei, Szeged, 1995-2011. BERGES, U., <i>Jesaja 40-48</i> (HThKAT), Herder, Freiburg, 2008. BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., <i>The New Jerome</i></p>		

<p><i>Biblical Commentary</i>, Avon, 1992 (magyar fordítás: <i>Jeromos Bibliakommentár</i> I–III szerk. Thorday A., Budapest, 2002-2003). [a továbbiakban NJBC/IBK].</p> <p>DONNER, H., <i>Geschichte des Volkes Israel und seiner Nachbarn</i>, Göttingen, 1995.</p> <p>FARMER, W. R., MCEVENUE S., LEVORATTI A. J., DUNGAN D.L. (eds.), PATHRAPANKAL J., EYNIKEL, E. (Indian edition): <i>The International Bible Commentary</i>, Bangalore, 2004 [a továbbiakban IBC].</p> <p>HIEKE, Th., <i>Hallgatni istenkáromlás volna. A panasz fenomenológiája és teológiája az Ószövetségben</i>, in <i>Mérleg</i>, 4/1999, 373-391.</p> <p>RÓZSA Huba, <i>A Genesis könyve</i> 1, Budapest, 2002.</p> <p>RÓZSA Huba, <i>Az Ószövetség keletkezése I-II</i>, Budapest, 1995-1996.</p> <p>RÓZSA Huba, <i>Kezdetkor teremtette Isten (A bibliai őstörténet magyarázata. Ter 1-11)</i>, Budapest, 1997.</p> <p>THORDAY A., <i>A szövetség mint ajándék és elkötelezettség</i>, Szeged, 1996.</p> <p>WESTERMANN, C., <i>Genesis 1-11, I/1-2</i>, Neukirchen-Vluyn, 1999.</p> <p>XERAVITS Géza - ZSENGELLÉR József (szerk.), <i>Tobit / Tóbiás könyve. Szöveg - Hagomány - Teológia</i> (Deuterocanonica II), L'Harmattan, Budapest, 2005.</p>		
---	--	--

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásaival.

<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy tartalma megegyezik az egyetemi oktatásban a fontosabb egyetemeken ószövetségi exegézis tartalmával és módszereivel. • A tárgy keretében figyelembe vesszük a kortárs bibliakutatás eredményeit.
--

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Kulcsfogalmak és az ószövetségi exegézis alkalmazásának képessége	Féléves részvizsga (írásbeli) és félév végi vizsga (írásbeli)	75 %
10.5 Szeminárium	Szemináriumi dolgozat megfelelése a biblikus kutatás módszertanának	Félév végi írásbeli vizsga	25 %
	A szemináriumi témák elsajátítása	A részvizsga és félév végi vizsga keretében	L. 10.4
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A hermeneutika és exegézis alapfogalmainak ismerete, a történetkritikai módszer alkalmazásának képessége • Az alapvető ószövetségi szövegek exegézisének képessége 			

Kitöltés dátuma

2014. május 8

Előadás felelőse

Dr. Zamfir Korinna

Szeminárium felelőse

Dr. Zamfir Korinna

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató